

Erinran – till rektor och dekanus hum fak, SU

Med anledning av att fakultetens lärförslagsnämnd den 27 februari 2017 beslutade att föreslå avslag av min befordran till professor, vill jag framföra följande synpunkter.

Mitt ärende gäller alltså att lärförslagsnämnden gått emot de två sakkunniga litteraturhistorikerna, professor Claes Ahlund och professor Eva Hættner Aurelius, vilka båda rekommenderar att jag befordras till professor. Lärförslagsnämnden anför inga skäl till varför man anser att de sakkunniga inte är tillförlitliga i bedömningen av min meritering.

Beträffande frågan om pedagogisk skicklighet konstaterar lärförslagsnämnden tvärtom att "sakkunniga har nogsamt relaterat sina bedömningar till fakultetens skrivna riktlinjer och drar därefter slutsatsen att Lundberg i allt väsentligt uppfyller de däri uppställda kraven".

Trots att de sakkunniga sägs ha gjort nogsamt avvägda bedömningar, drar lärförslagsnämnden alltså på punkt efter punkt motsatta slutsatser. En av de två sakkunniga, professor Eva Hættner Aurelius, kommer t ex fram till att "JL har visat pedagogisk skicklighet genom undervisning och kursutveckling av hög kvalitet och i betydande omfattning".

I direkt konflikt med detta påpekar lärförslagsnämnden om min pedagogiska skicklighet att "kvaliteten styrks inte på ett tillfredsställande sätt".

Jag vill här påpeka att jag har fyra intyg från tre olika lärosäten. Av samtliga dessa intyg framgår att jag är en populär och av studenterna omtyckt lärare som genomgående fått goda vitsord i utvärderingar. Jag förutsatte att det kan tas för givet att min pedagogiska skicklighet inte har avtagit sedan 2004. Dock kan jag naturligtvis förse den som så önskar med ett aktuellt intyg från IKE.

Min "pedagogiska egenreflektion" bedöms av lärförslagsnämnden som "tämligen torftig". Dock anger man inte några skäl för den bedömningen. Man konkluderar i stället att man på grundval av min "egenreflektion" inte kan "bedöma om Lundberg besitter den pedagogiska skicklighet som erfordras hos en professor". Trots att man således anser sig inte kunna göra någon bedömning, ifrågasätter man de sakkunnigas omdömen om min pedagogiska skicklighet.

Detta ifrågasättande ackompanjeras därtill av ett helt irrelevant påpekande, nämligen att en doktorand som jag i ansökan åberopar mig som handledare av "nyligen bytt handledare". Jag vill påminna om att de sakkunniga

har tagit ställning till de förhållanden som var aktuella när de skrev sina utlåtanden. Efter att utlåtandena skrevs (i oktober 2016) har givetvis omständigheterna förändrats. T ex har jag färdigställt en monografi om Henry James på närmare fem hundra sidor. Jag har därtill inbjudits till Köpenhamn där jag föreläst om min bok *Det sista museet*, i arrangemang av Danska Akademin; jag har i Borås föreläst om min bok *Ljusets fiender*, i ett arrangemang av Högskolan i Borås, osv. Detta förväntar jag mig inte att läraryrådsnämnden ska beakta, lika litet som att en doktorand bytt handledare.

Därtill anför man emot mig att jag inte har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Man skriver att en dylik utbildning är "enligt universitetets anställningsordning [. . .] ett krav för befordran". Det är felaktigt. I anställningsförfordningen talas det om att den sökande *även* kan ha "förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt". Läraryrådsnämnden diskuterar inte heller om min gymnasieläroexamen tillsammans med min nästan 20-åriga erfarenhet av att undervisa i litteraturvetenskap ska kunna räknas som "motsvarande kunskaper". Detta trots att professor Ahlund dryftar den frågan i sakkunnighetsutlåtandet. Likaså underlåter man inom läraryrådsnämnden att nämna att den som anställs som professor och saknar högskolepedagogisk utbildning samt inte anses ha "förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt", enligt anställningsförfordningen, bör åläggas att "genomgå sådan utbildning under de två första åren av anställningen".

Icke desto mindre påstås alltså, *felaktigt* samt vid två tillfällen i läraryrådsnämndens skrivelse, att min brist på högskolepedagogisk utbildning omöjliggör en befordran.

När det gäller frågan om akademiskt ledarskap citerar man professor Hættner Aurelius:

"Det finns ytterligare ett kriterium (4/5 2011) som stadgar att 'den sökande ska ha visat akademiskt ledarskap och bör ha dokumenterad erfarenhet av att administrera forskning', och jag kan inte finna att JL har meriter av denna art".

Dock underlåter man att citera fortsättningen på resonemanget:

"Däremot kan han som redaktör för *Tidskrift för litteraturvetenskap*, *Tvärnsnitt*, streckar-redaktör på *SvD* samt på *Axess magasin* redovisa omfattande administrativa och verksamhets-/arbetsledande erfarenheter. [. . .]"

Inte heller nämner läraryrådsnämnden att Claes Ahlunds slutsats är densamma som Hættner Aurelius: "Samtidigt råder det enligt min uppfattning inget tvivel om att detta väl kompenseras av den mycket omfattande verksamhet som Lundberg bedrivit inom ramen för sina redaktörskap för *Axess* och *Tvärnsnitt*,

inklusive sakkunniguppdragen för ansökningar till Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse om forskningsfinansiering.”

Lärförslagsnämnden anger inte några skäl till varför deras slutsats i denna fråga blir en annan än de sakkunnigas. Återigen bör det påpekas att medan de sakkunniga motiverar sina ståndpunkter, motiverar man från lärförslagsnämndens sida inte varför man hyser en diametralt motsatt åsikt.

Jag vill här dessutom understryka att *Tvärsnitt* under mina år som chefredaktör var finansierad av Vetenskapsrådet/HSFR. *Axess magasin* finansierades i sin tur av en stiftelse som av staten är ålagd att syssla med vetenskaplig forskning. Termer som ”akademiskt ledarskap” och ”forskning” är således applicerbara på båda de verksamhetsfärer där jag innehaft chefspositioner (under sammanlagt nio år).

I diskussionen om min vetenskapliga skicklighet är det endast en monografi (av fem) som lärförslagsnämnden tar upp: *Ljusets fiender*. Det bör konstateras att tre ytterligare monografier av renodlat litteraturhistorisk karaktär föreligger: en om Harry Martinson, en om svensk dekadent lyrik vid sekelskiftet 1900 samt en om Henry James författarskap. Dessa tre volymer omfattar tillsammans över 1000 sidor och lovordas på det hela taget av de sakkunniga.

Men lärförslagsnämnden fokuserar alltså endast på *Ljusets fiender* och citerar Hættner Aurelius: ”*Ljusets fiender* [kan] med någon svårighet [. . .] anses vara ett specimen inom ämnet litteraturvetenskap.” Detta leder över i lärförslagsnämndens helt egna slutsats att ”en icke ringa del av Lundbergs publikationer ligger i gränslandet till det renodlat litteraturvetenskapliga”.

På vägen dit har man dock valt att passera förbi ett annat citat av Hættner Aurelius. Hon påpekar nämligen att jag i min uppsats ”Förförelsekonsten” framträder som en ”intelligent, skarpsynt och initierad kritiker av den svenska offentliga diskussionen om estetik och konst, dock någon gång en smula förenklande”. Det bör här påpekas att artikeln ”Förförelsekonsten” handlar om evolutionära estetiska teorier – ett forskningsfält som internationellt sett är starkt expansivt och i allra högsta grad berör ämnet litteraturvetenskap. Varför ett positivt omdöme om denna uppsats anförs i ett resonemang där lärförslagsnämnden avser att påvisa svagheter i min forskning är minst sagt oklart.

Vad lärförslagsnämnden avser med att ”en icke ringa del av Lundbergs publikationer ligger i gränslandet till det renodlat litteraturvetenskapliga”, är naturligtvis svårt att veta. Inkluderande Henry James-monografien (som jag skrev kontrakt på med bokförlag redan i sommaren 2016) på 460 sidor omfattar mina

litteraturvetenskapliga publikationer (monografier och vetenskapliga uppsatser) sammanlagt 1519 sidor (detta exkluderar alltså *Ljusets Fiender* samt uppsatser och artiklar av liknande slag). Till det kommer 50 recensioner av litteraturvetenskapliga arbeten. Vill man i motsats till Claes Ahlund inte räkna *Det sista museet* som "renodlad" litteraturvetenskap landar man på 1369 sidor.

I en formulering påstås det "vara anmärkningsvärt [. . .] att Lundberg inte har erhållit någon form av externa medel förutom ett anslag från Riksbankens Jubileumsfond 1994–1997". Man kan notera att orden *anmärkningsvärt* och *inte har erhållit* används i en mening som beskriver att jag *har* erhållit externa medel.

Jag vill erinra om att det i anvisningarna till SU:s mall för ansökan om befordran påpekas att det endast är "större bidrag" som ska anges. Det finns anledning att beakta skillnaden mellan "större bidrag" och lärarförslagsnämndens åberopande av "någon form av externa medel". Jag har således *inte* redovisat att jag har erhållit extern finansiering under 2013 för att skriva *Ljusets fiender* (sammanlagt 270 000 kr) samt bidrag i samma storleksordning 2007–2008 från Ax:son-Johnson-stiftelsen. Jag har för skrivandet av mina senaste böcker inte varit i behov av att söka pengar från forskningsråd och finner det en smula märkligt att frånvaron av statliga bidrag (efter 1997) ska vändas emot mig, i synnerhet med tanke på att jag mellan augusti 2013 och augusti 2017 kommer att ha publicerat tre monografier (vilkas tryckning för övrigt finansierats med externa medel, bland annat från fonder knutna till Vitterhetsakademien och liknande) på sammanlagt drygt tusen sidor.

När det gäller lärarförslagsnämndens invändningar mot vilka antologier och tidskrifter som jag valt att publicera mina artiklar i, så vill jag påpeka att jag har föredragit att publicera mig i sammanhang där texterna fått så stor publik spridning som möjligt, detta alltså i stället för i vetenskapliga publikationer av *peer review*-karaktär med ofta begränsad spridning och med en läsekrets som i vissa fall knappast är mer omfattande än *peer review*-granskaren själv.

Jag vill i just detta fall för det första understryka att de sakkunniga har gjort en omfattande kvalitativ litteraturvetenskaplig bedömning av mina alster och att denna granskning visar att mina publikationer är av hög vetenskaplig kvalitet (det vill säga de sakkunniga har gjort samma typ av granskning som det åligger en *peer review*-granskare att göra).

För det andra är det viktigt att hålla i minnet att de publikationer där jag publicerat mig omfattar sådana som *Samlaren*, *TFL*, festskrifter till litteraturhistoriker, årsböcker för litterära sällskap, utställningskataloger till statliga muséer – publikationer som i de allra flesta fall har haft disputerade akademiker som redaktörer. Bland bokförlag där jag publicerat böcker kan

nämnas Atlantis förlag. Det var vid publiceringstillfällena Sveriges mest prestigefyllda förlag för akademisk utgivning. Hættner Aurelius sammanfattar helt korrekt de plattformar där jag valt att publicera mig som "väl ansedda nationella tidskrifter och på väl ansedda förlag".

Lärförslagsnämnden menar vidare att min meritering vad gäller "inbjudna föredrag, gransknings- och opponentsuppdrag" är "problematisk". I sin uppräknning av mina enligt dem ringa meriter på detta område bortser de dock från för det första ett granskningsärende rörande tryckningsbidrag (för Riksbankens jubileumsfond), för det andra alla de föredrag jag hållit genom årens lopp, och för det tredje att jag under mina år vid Ax:son Johnson-stiftelsen granskat ett flertal ansökningar om forskningsfinansiering.

De forskningsnätverk som jag byggt upp, liksom de många seminarier och konferenser som jag har anordnat med akademiker och om akademiska spörsmål, har förvisso till stor del varit kopplade till mina verksamheter på *Axess magasin* och *Tvärsnitt* (lärförslagsnämnden bortser de dock från en konferens i Umeå 2000, arrangerad av TFL, under min tid som en av den tidskriftens två redaktörer). Dessa seminarier och nätverk har varit forskningsanknutna, inkluderat internationella föreläsare och anordnats inom ramen för verksamheter vid forskningsstiftelser och dito råd.

Jag vill också erinra om att man som ett argument mot min befördran anger att jag inte varit aktiv i några "forskningsnätverk". Det bör dock noteras att det ingenstans i SU:s kriterier för befördran talas om delaktighet i "forskningsnätverk". Icke desto mindre är bilden av mig som stående utan kontakt med övriga forskarvärlden både osann och direkt kränkande. Den sakkunnige Claes Ahlund, som till skillnad från professorerna i lärförslagsnämnden är litteraturvetare, fastslår att jag " tveklöst [är] en aktiv deltagare i forskarvärlden".

SAMMANFATTNINGSVIS kan konstateras att lärarförslagsnämndens skrivelse rymmer åtskilliga rena sakfel och vantolkningar. Man anför inga argument om varför man väljer att negligera de sakkunnigas helhetsbedömningar. Och i de fall man i enskildheter argumenterar emot de sakkunnigas synpunkter och slutsatser, rymmer argumentationen felaktigheter och utelämnanden av fakta.

Beträffande bedömningen av den pedagogiska verksamheten listar jag här de allvarligaste bristerna i lärarförslagsnämndens skrivelse

- Man påstår felaktigt att det är ett krav för befordran till professor att ha genomgått högskolepedagogisk utbildning.
- Man påstår felaktigt att min dokumentation av pedagogisk skicklighet är bristfällig.
- Man korrigerar på ett felaktigt sätt de sakkunnigas bedömning med hänvisning till sådant som har skett efter att sakkunnighetsutlåtandena färdigställts.

Beträffande erfarenhet från akademiskt ledarskap och administration:

- Man bortser på oklara grunder från mina nio år i chefsbefattningar vid stiftelser som finansierar, initierar och bedriver forskning: VR/HSFR/Ax:son Johnson-stiftelsen.

Beträffande bedömningen av den vetenskapliga skickligheten:

- Det påstås på ett missvisande sätt att en "icke ringa del av" mina publikationer ligger i "gränslandet till det renodlat litteraturvetenskapliga". En mer rättvisande beskrivning är att mina publikationer inom ramen för renodlad litteraturvetenskap uppgår till närmare 1500 sidor. Till det ska läggas sammanlagt 50 recensioner av litteraturvetenskapliga verk.
- Det påstås felaktigt att jag inte erhållit externa medel annat än från Riksbanken 1994–1997.
- I beskrivningen av mina påstådda tillkortakommanden vad gäller "inbjudna föredrag, gransknings och eller opponentuppdrag", underlåter man att nämna flera i min ansökan redovisade exempel på det som sägs saknas.
- I beskrivningen av deltagande i och anordnande av seminarier och konferenser negligerar man de många seminarier och konferenser som jag arrangerade och deltog i under mina nio år i chefsbefattningar vid stiftelser som finansierar, initierar och bedriver vetenskaplig forskning: VR/HSFR/Ax:son Johnson-stiftelsen.

Stockholm den 6 mars 2017,

Johan Lundberg